

คำแนะนำแนวทางการใช้อุปกรณ์ป้องกันการติดเชื้อ (Personal Protective Equipment, PPE)

เนื่องจากพบรายงานการแพร่กระจายเชื้อในโรงพยาบาล (hospital setting) ในครอบครัว และ ผู้สัมผัสใกล้ชิด (family cluster and closed contact cluster) ของ COVID-19 เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อและการแยกผู้ป่วย (isolation precautions) องค์การอนามัยโลกแนะนำการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อและแยกผู้ป่วย โดยใช้หลักการ ดังต่อไปนี้

- 1) Standard precautions รวมถึง hand hygiene, respiratory hygiene and cough etiquette และข้อปฏิบัติอื่นๆ ควรทำความสะอาดมือด้วยแอลกอฮอล์เจล หรือล้างมือด้วยสบู่และน้ำ ก่อน/หลังสัมผัสผู้ป่วยสงสัย/เข้าข่าย โรค COVID-19
- 2) โรคติดเชื้อทางเดินหายใจโดยทั่วไปใช้ droplet precautions และ contact precautions
- 3) การติดเชื้อ SARS-CoV2 ส่วนใหญ่เป็น droplet transmission และ พบ contact transmission (fomite) ถ้าไอ จาม ในระยะ 1 เมตร สามารถแพร่กระจายเชื้อได้ องค์การอนามัยโลกได้แนะนำวิธีการป้องกันแบบ droplet & contact precautions อย่างไรก็ตาม พบการแพร่กระจายแบบ aerosol transmission องค์การอนามัยโลก และ ศูนย์ป้องกันและควบคุมโรคแห่งชาติ สหรัฐอเมริกา (US-CDC) จึงแนะนำให้ป้องกันการแพร่กระจายแบบ airborne precautions โดยเฉพาะผู้ป่วยที่มีอาการปอดอักเสบหรือไอมาก รวมทั้งเมื่อมีการทำหัตถการที่ก่อให้เกิดฝอยละอองขนาดเล็ก (aerosol producing procedures) เช่น การใส่ท่อช่วยหายใจ การดูดเสมหะ การเก็บเสมหะ เป็นต้น
- 4) ผู้ป่วยสงสัย COVID-19 ควรอยู่ในห้องแยกเดี่ยวที่เหมาะสม (isolation room) ที่ปิดประตูตลอดเวลา โดยถ่ายเทอากาศไปสู่ภายนอกอาคารที่โล่ง ตามความเหมาะสม หรือ อยู่ในห้อง airborne infection isolation room (AIIR) หรือ Modified AIIR ในกรณีที่ใส่เครื่องช่วยหายใจ (ตามข้อแนะนำของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ)
- 5) ให้ผู้ป่วยสวม surgical mask หรือหน้ากากอนามัย ซึ่งเป็นหน้ากากชนิดใช้ครั้งเดียวทิ้งตลอดเวลา เพื่อไม่ให้ละอองเสมหะปนเปื้อนสิ่งแวดล้อม
- 6) บุคลากรทางการแพทย์ควรสวม surgical mask หรือ N-95 รวมทั้งสวมถุงมือ goggles หรือ face shield และเสื้อคลุมแขนยาว (isolation gown) ในการดูแลผู้ป่วยโดยทั่วไปโดยไม่มีการทำหัตถการ และกรณีผู้ป่วยไอมาก (ตารางที่ 1 หน้า 2)
- 7) บุคลากรทางการแพทย์ควรสวมหน้ากากกรอวออนุภาค เช่น N-95, N-99, N-100, PAPR เป็นต้น รวมทั้งสวมหมวกคลุมผม goggles และ face shield ถุงมือ และเสื้อคลุมแขนยาว (isolation gown) ชนิดกันน้ำได้ในการดูแลผู้ป่วย เมื่อต้องทำหัตถการต่อผู้ป่วยที่จะก่อให้เกิดฝอยละอองขนาดเล็ก (aerosol) หรือกรณีผู้ป่วยไอมาก
- 8) กรณีที่ทำ CPR หรือ เคลื่อนย้ายผู้ป่วยอาการหนักระหว่างโรงพยาบาล ให้สวม ชุดกันน้ำ ชนิด cover all แทน เสื้อคลุมแขนยาว (isolation gown) ชนิดกันน้ำเพื่อลดการปนเปื้อนในขณะเดินทาง
- 9) หลีกเลี่ยงการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยออกนอกห้องพักโดยไม่มีควมจำเป็น กรณีที่มีการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยต้องดำเนินการตามมาตรการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อและให้แจ้งที่หมายปลายทางรับทราบ

ตารางที่ 1 การเลือกชนิดอุปกรณ์ป้องกันการติดเชื้อและแพร่กระจายเชื้อโรคโควิด19 สำหรับบุคลากรในสถานพยาบาล (ฉบับปรับปรุง วันที่ 7 เมษายน 2563)

บุคลากรในสถานพยาบาล	หมวก	Goggles หรือ Face shield	Surgical mask หรือ N-95	ถุงมือ	Isolation gown/ coverall	รองเท้าบูท/ leg cover/ shoe cover
1) แพทย์ ซักประวัติ ตรวจร่างกาย	+/-	+	Surgical mask (N-95 respirator ถ้าผู้ป่วยไอมาก)	+	Isolation gown	-
2) แพทย์ Bronchoscopy Intubation	+	+	N-95/N-99/ N-100/ P-100 Powered air purify respirator (PAPR)	+	Coverall/ Isolation gown	-
3) พยาบาล/จนท.ซักประวัติ ในพื้นที่คัดกรอง	+/-	+	Surgical mask	+/-	Isolation gown	-
4) แพทย์/พยาบาลที่ดูแลผู้ป่วย ในหอผู้ป่วยปกติ	+/-	+	Surgical mask	+	Isolation gown	-
5) แพทย์/พยาบาล/ จนท. ที่ทำหน้าที่ swab /พ่นยา/เปลี่ยน ventilator circuit	+/-	+	N-95	+	+	-
6) แพทย์/พยาบาล/บุคลากรทางการแพทย์ ที่ทำ CPR	+/-	+	N-95/N-99/ N-100/ P-100 Powered air purify respirator (PAPR)	+	ผู้ปฏิบัติการ CPR (4 คน) Coverall ผู้ช่วยอื่น isolation gown	+/-
7) แพทย์/พยาบาลที่ดูแลผู้ป่วย ในรถส่งต่อผู้ป่วย	+/-	+	N-95	+	cover all	+/-
8) เจ้าหน้าที่คัดกรองอาคารใช้ทั่วไป	-	FS	Surgical mask	-	-	-

บุคลากรในสถานพยาบาล	หมวก	Goggles หรือ Face shield	Surgical mask หรือ N-95	ถุงมือ	Isolation gown/ coverall	รองเท้าบูท/ leg cover/ shoe cover
9) เจ้าหน้าที่เก็บตัวอย่างอื่น ๆ ที่ไม่ใช่จากระบบทางเดินหายใจ	-	FS	Surgical mask	+	Isolation gown	-
10) เจ้าหน้าที่ในห้องปฏิบัติการ	+/-	+	Surgical mask	+	Isolation gown	-
11) เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการที่ทำการทดสอบสิ่งส่งตรวจจากทางเดินหายใจ	+/-	+	N-95	+	Coverall/ Isolation gown หากมีตู้ชีววินัย	-
12) พนักงานเปล	-	FS	Surgical mask	+	+/-	-
13) พนักงานทำความสะอาดในห้องผู้ป่วย	+/-	FS	Surgical mask (N-95 ถ้าต้องใช้เวลา นานหรือคาดว่าจะเกิดการฟุ้งกระจาย)	+(ถุงมือแม่บ้าน)	+	+
14) พนักงานขับรถ*	-	-	Surgical mask	-	-	-
15) พนักงานซักผ้า	+/-	+/-	Surgical mask	+	Isolation gown	+
16) พนักงานเก็บขยะ	+/-	+/-	Surgical mask	+	Isolation gown	+
17) พนักงานเอกซเรย์	+/-	FS	Surgical mask	+	Isolation gown	-
18) เจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่ทำหน้าที่ไม่เกี่ยวกับผู้ป่วยโดยตรง	-	FS+/-	Surgical mask หรือ หน้ากากผ้า	-	-	-
19) เจ้าหน้าที่ รปภ. อยู่ห่างมากกว่า 1 เมตร	-	FS +/-	Surgical mask	-	-	-

หมายเหตุ *การเลือกสวมชนิดของหน้ากากอนามัย ให้พิจารณาตามคำแนะนำข้างต้น ข้อ 6 และ ข้อ 7 (หน้า 1)